

KÖVETELMÉNYRENDSZER

<p>Semmelweis Egyetem, Általános Orvostudományi Kar A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése: Neonatológiai Tanszéki csoport I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Baross utcai és Üllői úti részleg</p>
<p>A tárgy neve: Szoptatás és humán laktáció elmélete, egyéni és közösségi támogatása Angol nyelven¹: COURSE ON HUMAN LACTATION & BREASTFEEDING – THEORY, SUPPORT AND PROMOTION. Német nyelven¹: Kreditértéke: 2 Teljes óraszám: Előadás: 28 óra gyakorlat: 0 óra szeminárium: 0 óra Tantárgy típusa: kötelező kötelezően választható <u>szabadon választható</u></p>
<p>Tanév: 2021/2022</p>
<p>Tantárgy kódja²:</p>
<p>Tantárgyfelelős neve: Dr Szabó Miklós Munkahelye, telefonos elérhetősége: 06-1-334-3186 / 52786 Beosztása: egyetemi docens, tanszéki csoportvezető Habilitációjának kelte és száma: 2017. június 13 ssz. 03/2017</p>
<p>A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvoscépzés kurrikulumban:</p> <p>Az optimális csecsemőtáplálás az egyik leghatékonyabb intervenció a gyermekek egészségének javítására, melynek arany standardja a kizárólagos szoptatás/anyatejes táplálás, és a 6 hónapos kortól bevezetett hozzátáplálás mellett folytatott szoptatás. Az egészségügyi szakemberek fontos feladata, hogy segítséget nyújtsanak a családoknak a csecsemő táplálásával kapcsolatos döntésükben és az anya-csecsemő páros gyakorlati szoptatástámogatásában. A szoptatással kapcsolatos orvoslás az utóbbi évtizedekben önálló tudományággá nőtte ki magát. A tanfolyam elősegíti annak a célnak a megvalósulását, hogy az új orvosnemzedék, bármely szakterületet is választanak majd, egységes és bizonyítékokon alapuló ismeretekre tegyen szert a szoptatás és laktáció témakörében.</p>
<p>A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe):</p> <p>SE I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika 1083 Budapest, Bókay u. 53-54. TANTEREM</p>
<p>A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi:</p> <p>Ismeretek a mell alapvető anatómiájáról (normális és kóros) és fiziológiájáról (beleértve a laktációval összefüggő hormonokat) és a tej termelésének és kiválasztásának mechanizmusáról.</p>

A laktációval összefüggő fogamzásgátlás leírása.
A mellből és cumisüvegből szopás mechanizmusának összehasonlítása.
Annak megértése, hogy mi a szerepe a szoptatásnak és az anyatejes táplálásnak az egészség fenntartásában és betegségek megelőzésében a csecsemőnél és az anyánál.
Annak megértése, hogy miért fontos a kizárólagos szoptatás és ez milyen összefüggésben van az egészséggel kapcsolatos optimális kimenetellel.
A tápszeres táplálással kapcsolatos potenciális problémák ismerete.
Ismeret a Kódex (Anyatejhelyettesítők Marketingjének Nemzetközi Kódexe) létezéséről és céljairól.
Ismeretek a potenciális hátrányos kimenetelről a csecsemő, az anya és a társadalom szempontjából olyan esetekben, amikor a csecsemő nem szopik.
Annak megértése, hogy mit jelent a Bababarát Kórház Kezdeményezés 10 lépése.
Annak megértése, hogy milyen hatást gyakorolhatnak a vajúdas és szülés során alkalmazott eljárások és gyógyszerek a szoptatás kimenetelére.
Annak megértése, hogy mi a szerepe a viselkedési, szociális, kulturális és környezeti tényezőknek a csecsemőtáplálással kapcsolatos döntésben és gyakorlatban.
Ismeretek a szoptatás/anyatejes táplálás bizonyítékokon alapuló kontraindikációról.

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek):

ÁOK: Élettan ETK :

A kurzus megindításának hallgatói létszám feltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:

A Neptun rendszerben történt regisztráció alapján, minimum 10 fő, maximum 80

A kurzusra történő jelentkezés módja:

Neptun rendszerben

A tárgy részletes tematikája³:

1. Előadó: Dr. Szabó Miklós, Dr. Várady Erzsébet

Az anyatejes táplálás/szoptatás jelentősége a gyermek, az anya, a családok és a társadalom számára. A nem szoptatás kockázatai. A szoptatással kapcsolatos definíciók. Hazai szoptatási mutatók. Kommunikációs készségek a szoptató anya támogatásában.

2. Előadó: Dr. Várady Erzsébet

Az emlő anatómiája, a tejtermelés és elválasztás élettana, és a szopás mechanizmusa. A tejtermelésben és elválasztásban résztvevő hormonok jelentősége és hatása az anyára és a csecsemőre. Késői tejbelövellés. A mellből és cumisüvegből történő táplálás különbségei. Az anyatej összetételének változása (kolosztrum átmeneti tej, érett női tej) a laktáció, a napszakok és az egyes szopások folyamán. Az anyatej biokémiai és immunológiai sajátosságai. Az anyatej különleges szerepe a koraszülöttek táplálásában.

3. Előadó: Dr. Szabó Miklós, Dr. Várady Erzsébet

Mellrehelyezés, mellretapadás, tejtranszfer. A jó mellretapadás jelei. A szoptatás megfigyelése. Mik a jelei annak, hogy jól megy a szoptatás. A bevitel és ürítés élettani értékei a szoptatott csecsemőnél az első élethéten. A szopás normális menete az első életévben. A szoptatott csecsemő súlyfejlődése. A kizárólagos szoptatás jelentősége. A szoptatás folytatása a hozzátáplálás bevezetése után. Hosszútávú (egy éves koron túl folytatott) szoptatás.

4. Előadó: Dr. Szabó Miklós, Dr. Várady Erzsébet

Bababarát Kórház Kezdeményezés – A sikeres szoptatáshoz vezető lépések a szülészeti intézményben. Családbarát szülészeti ellátás. Császármetszés és szoptatástámogatás. A szoptatás támogatása a hazaadás után – szakemberek, család, közösség.

5. Előadó: Dr. Szabó Miklós, Dr. Várady Erzsébet

Az élet első órája – az “aranyóra” támogatása, kivitelezése és jelentősége. Az újszülött megfigyelése az aranyóra alatt – hirtelen váratlan posztnatális kollapszus (SUPC) prevenciója.

6. Előadó: Dr. Szabó Miklós, Dr. Várady Erzsébet

A válaszkész táplálás és gondozás jelentősége és kivitelezése. Rooming-in rendszerű elhelyezés a szülészeti intézményben. Hol aludjon a szoptatott csecsemő? Biztonságos alvás.

7. Előadó Dr. Szabó Miklós

Kiscsoportos otthoni feladatok értékelése, közös megbeszélése.

8. Előadó: Dr. Szabó Miklós, Dr. Várady Erzsébet

A szoptatás támogatásának biológiai, szociológiai, pszichológiai és kulturális aspektusai. A szoptatás védelme – Az Anyatejhelyettesítők Marketingjének Nemzetközi Kódexe.

9. Előadó: Dr. Várady Erzsébet

Szoptatás/anyatejes táplálás ellenjavallatai, aggodalomra okot adó állapotok/kórállapotok. Szoptatás és gyógyszerek/vizsgálatok. Élvezeti szerek (koffeintartalmú italok/kávé, alkohol fogyasztása) és dohányzás a szoptató anyánál. Milyen bizonyítékok alapján létrehozott források segítenek a tanácsadásban. Az anyatej pótlásának elfogadható orvosi indokai. A pótlás szoptatásbarát módszerei.

10. Előadó: Dr. Várady Erzsébet

Szoptatási anamnézis felvétele. Kiemelt vizsgálati szempontok a szoptatott csecsemőnél/szoptató anyánál. Gyakori szopási és szoptatási problémák (tútelítődés, mastitis, fájdalmas sérült mellbimbó, ödémás mell, “nem elég a tej”, sárgaság stb). Megelőzés és kezelés.

11. Előadó: Dr. Várady Erzsébet

Speciális igényű csecsemők szoptatása – koraszülöttség, Down szindróma, szívfejlődési rendellenesség. Szoptatási segédeszközök.

12. Előadó: Dr. Várady Erzsébet

A tejtermelés fenntartása, az anya és csecsemő szeparációja esetén (betegség, visszatérés a munkába/tanulmányok újrafelvétele). Az anyatej fejése és tárolása.

13. Előadó: Dr. Szabó Miklós, Dr. Várady Erzsébet

Fogamzásgátlás a laktációs amenorrhea metódussal (LAM) – a módszer hatékonyságának feltételei. Fogamzásgátlás egyéb módszerei a szoptató anyánál. A várandósságok közötti optimális időtartam. Szoptatás a várandósság alatt. Tandem szoptatás.

14. Előadó: Dr. Szabó Miklós, Dr. Várady Erzsébet

Konzultáció és online részvétellel egy valós idejű laktációs szaktanácsadás megtekintése és megbeszélése.

<p>Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései:</p> <p>ÁOK Választható tárgyak: Neonatológia – 2 óra átfedés</p>
<p>A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka⁴:</p> <p>Nincs ilyen.</p>
<p>A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:</p> <p>Tanulmányi teljesítményértékelésen való részvétel</p>
<p>A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban⁵:</p> <p>Nincs ilyen.</p>
<p>A félév aláírásának követelményei:</p> <p>Mini review készítése a kiadott témában</p>
<p>A vizsga típusa:</p> <p>Írásbeli</p>
<p>Vizsgakövetelmények⁶:</p> <p>A vizsga módja teszt az alábbi témakörökből:</p> <p>A szoptatással kapcsolatos definíciók, hazai szoptatási mutatók. Az emlő anatómiája, a tejtermelés és elválasztás élettana, és a szopás mechanizmusa Az anyatej összetételének változása, az anyatej biokémiai és immunológiai sajátosságai. Az anyatej különleges szerepe a koraszülöttek táplálásában. Mellrehelyezés, mellretapadás, tejtranszfer. A jó mellretapadás jelei. A szoptatás megfigyelése. A szopás normális menete az első életévben, a szoptatás folytatása a hozzátáplálás bevezetése után. A sikeres szoptatáshoz vezető lépések a szülészeti intézményben. Családbarát szülészeti ellátás. Az "aranyóra" támogatása, kivitelezése és jelentősége Rooming-in rendszerű elhelyezés a szülészeti intézményben. Biztonságos alvás. Az Anyatejhelyettesítők Marketingjének Nemzetközi Kódexe. Szoptatás/anyatejes táplálás ellenjavallatai, aggodalomra okot adó állapotok/kórállapotok. Szoptatás és gyógyszerek/vizsgálatok. Élvezeti szerek és dohányzás a szoptató anyánál. Szoptatási anamnézis felvétele. Kiemelt vizsgálati szempontok a szoptatott csecsemőnél/szoptató anyánál. Gyakori szopási és szoptatási problémák. Speciális igényű csecsemők szoptatása. Szoptatási segédeszközök. Az anyatej fejése és tárolása. Fogamzásgátlás a laktációs amenorrhoea módszerrel. Fogamzásgátlás egyéb módszerei a szoptató anyánál. Szoptatás a várandósság alatt. Tandem szoptatás.</p>
<p>Az osztályzat kialakításának módja és típusa⁷:</p> <p>Teszt értékelése: 88% - 100% - jeles</p>

76% - 87% - jó
64% - 75% - közepes
51% - 63% - elégséges
51% alatt - elégtelen

A vizsgára történő jelentkezés módja:

Neptun rendszeren keresztül.

A vizsga megismétlésének lehetőségei:

Tanulmányi és Vizsgaszabályzat szerint.

A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím):

A tananyag elsajátításának egyik legfontosabb eleme az előadásokon történő részvétel.

1. Wambach, K., & Riordan, J. (Eds.). (2016). *Breastfeeding and human lactation*. 5th ed. Jones & Bartlett Learning. Magyar fordításban: Szoptatás és humán laktáció, Semmelweis kiadó, 2019
2. Az egészséges újszülött és koraszülött táplálás szakmai irányelveken alapuló gyakorlati útmutatója
3. Meek, J. Y., & Medicine, Academy of Breastfeeding Medicine. (2019). Educational objectives and skills for the physician with respect to breastfeeding, Revised 2018. *Breastfeeding Medicine*, 14(1), 5-13.
4. WHO. (2009). Infant and young child feeding. Model Chapter for textbooks for medical students and allied health professionals.
5. Gary, A. J., Birmingham, E. E., & Jones, L. B. (2017). Improving breastfeeding medicine in undergraduate medical education: A student survey and extensive curriculum review with suggestions for improvement. *Education for Health*, 30(2), 163.
6. <http://www.e-lactancia.org/>

A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:

A gesztorintézet igazgatójának aláírása:

Beadás dátuma:

OKB véleménye:

Dékáni hivatal megjegyzése:

Dékán aláírása: